

Újlaki Hangok

www.ujlakitemplom.hu

2021. május

Hetvenéves lett, Isten éltesse! Szeretettel köszöntjük Ferenc atyát!

Az idő már csak ilyen – múlik, halad előre. Bizonyára egyenletes tempóban, bár... néha állni látszik, máskor meg csak úgy szalad. Ferenc atya hetvenedik születésnapját ünneplve pedig az az érzés fog el bennünket, hogy egyszerre mindkettő is igaz lehet. Valahogyan úgy, mint „az idő az örökkévalóságban”. Hiszen éppen csak most ünnepeltük előző kerek számú, azaz a hatvanadik születési évfordulóját, és íme: már itt is van ez tiszteletet parancsoló újabb „tízese”. És igen, már akkor is együtt ünnepelhettünk, hiszen Ferenc atya 2008 augusztusában lett az újlaki Sárkány Boldogasszony templomhoz kötődő nyáj pástora. Másrészt: annyi minden történt azóta! Ebben az ünnepi köszöntőben, bár igazán méltó és igazságos lenne, már csak terjedelmi okból sem lehet szó mindannak a feltárásáról, amit feladata teljesítésében Ferenc atya az elmúlt majdnem másfél évtizedben tett értünk. Tényleg csak néhány kiragadott – és így talán esetleges, de mégis fontos – eseményre gondolva: éppen tíz éve volt, hogy Erdő Péter bíboros úr főpásztori vizitációt tartott egyházközségünkben. „A vizitáció második napján, május 29-én vasárnap Dr. Erdő Péter bíboros atya az ünnepélyes szentmise keretén belül 25 fiatal számára kiszolgáltatta a bérmálás szentségét, felszentelte az új szembemiséző oltárt és átadta az Újlakért emlékérmét Kollár Mihály úrnak, aki 45 éve, a képviselőtestület tagjaként szolgálja közösségünket”, tudósít az Újlaki Hangok 2011. júniusi száma. Szép és ünnepi, de tudnunk kell azt is, hogy nincs az a részletes beszámoló, ami az ezt az eseményt megelőzően Ferenc atya által végzett munkát teljes egészében be tudná mutatni. Az eredményei viszont még ma is nagyban hozzájárulnak ahhoz, hogy plébániánk zavartalanul „üzemel”.

Köztudott, hogy Ferenc atya számára egyáltalán nem volt közömbös – és ma sem az! –, hogy a Boldogságos Szűz Mária tiszteletére szentelt templomba jöhetett. Ismét egy idézet az Újlaki Hangokból, ezúttal Ferenc atya „Plébánosi bemutatkozás”-ából: „A döntésnél, amely a plébánosi kinevezés elfogadása mellett szólt, mégsem a szigeti élmények voltak meghatározóak, hanem az újlaki plébániatemplom névadója és védője, a Boldogságos Szűz Mária.” (2008. szeptember). Ez a mondat Ferenc atya egy másik fontos „kapcsolódási pontjára”: Árpádházi Szent

Margit tiszteletére is utal. Így aztán nem kell csodálkoznunk rajta, hogy Ferenc atyának köszönhetően templomunkban 2013 óta – Erdő Péter főpásztorunk ajándékaként – e kedves és fontos magyar szentnek a Jézus Szíve oltár tabernakulumában, kereszt alakú ereklyetartóban őrzött csontereklyéje előtt is leróhatjuk tiszteletünket. S ugyanígy Ferenc atya érdeme a margitszigeti hívő jelenlét megújulása, megújítása. Beleértve azt a kezdeményezését is, amelynek nyomán 2018 óta Szent Margit szobra ott áll a szigeten, és lelki elmélyülésre is hívja a szigetre látogatókat.

Ferenc atya papi ruhás, gyors mozgású alakja reggelente biztosan, de szinte a nap bármely szakában elengedhetetlenül hozzátartozik templomunk áldást közvetítő környezetéhez. Mi, az ő pásztori kezére bízott nyáj „bárányai” talán nem mindig és nem mindenben tudjuk követni Ferenc atya időnként végtelennek látszó türelmét, vagy ép-

pen az általa fontosnak tartott ügyben való fellobbanását, ugyanakkor hálával és elismeréssel értékeljük, ahogyan biztatja-támogatja a – járvány miatt ugyan mostanában kicsit (átmenetileg!) döcögő – közösségi megújulás, „újjaépítés” kezdeményezéseit.

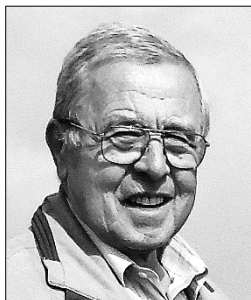
Ha pedig arra gondolunk, hogy mennyiféle tevékenységet végez, akkor felmerülhet az a kérdés, hogy valójában hány Ferenc atya is van? Plébánosunkként itt van velünk (újabban esperesi feladatokkal is), minden ezzel járó (és nem kevés) feladatot gondosan ellátva, közben régóta és folyamatosan tanít egyetemen, és plébániai közösségünkben is; foglalkozik egyházmegyei paptársaival, foglalkozik minden rendű és rangú rászorulóval – szóval elég egyértelmű, hogy ezt egyedül egyetlen Ferenc atya nem tudná teljesíteni. Nyilván nincs is egyedül, akkor sem (akkor különösen nem!) ha például – mint nemrég a pandémiás lezárás idején – szívszorító hűséggel, látszólag egyedül volt a csütörtök esti szentségimádásokon.

Boldog hetvenedik születésnapot (és sok továbbit) kívánunk szívből Ferenc atyának!

Ebből az ünnepi alkalomból (is) hálásan köszönjük a velünk töltött imádságos és munkás éveket, és kérjük Menyneyi Atyánkat, hogy tartsa meg Ferenc atyát derűben, egészségben és jó egészségben *ad multos annos!*

Fejérdy Tamás

†Imrétől búcsúzunk

Szokolczai Imrék ismeretségét az újlaki templomnak és gyerekeinknek köszönhetjük. Voltak egykorú, egy közösségbe járó gyerekeink, még kereszt-szülőpár is kikerült közülük. Judit és Imre több

mint 50 éven keresztül laktak Ürömi utcai otthonukban, szerették baráti társaságunkat év elején a karácsonyi fényben úszó lakásba meghívni. Társaságunk polgári körként alakult, és Imre volt tán a leglelkesebb hazafi köztünk, míg a többiek inkább a hit és a plébánia kérdései foglalkoztatták. Imre gyakran nem is az újlaki templomot választotta vasárnaponként, de például több éven át rendszeresen nyírta a fűvet a plébánia belső és hátsó kertjében, vagy ismételten főzte a kávé a lelki nap száz résztvevőjének. Most, hogy korunk kegyetlen vírusának áldozatul esett, szomorúan búcsúzunk tőle, és kérjük az Urat, fogadja be őt a mennyei hajlékba.

Szaszovszky József

Veronika néni halálára

Tokovics Veronika az elcsatolt Pozsonyvezekényben született 1929-ben. Ott is élt a tizenegy gyermekes család egészen a második világháború végéig, amikor az ún. lakosságcsere miatt el kellett hagyniuk Csehszlovákiát. Ugyanez a sors ért sokakat, így egyik osztálytársnőjének családját, Kollárékat is. A két család Csongrádba, Pitvarosra

került, eltávozó tótok helyébe. Egy évtized múlva, 1955 végén Veronika és Kollár Mihály már Budapesten kötött házasságot, és majdnem 60 évvel ezelőtt költöztek Mátyáshegyi úti otthonukba. Veronika különböző munkakörökben dolgozott, de fő hivatásként feleség és anya volt, Mihály bácsi csöndes, hűséges párja. Egészsége már jóideje megromlott, attól kezdve Mihály bátyánk viselte gondját, látta el a háztartást, és járt szentmisére kettő helyett is. Most, 95 évesen két gyermekével, öt unokájával és négy dédunokájával vesz búcsút feleségétől. Osztozunk bánatában.

Sz. J.

Keresztény szófejtés

ortodox

szavunk leggyakrabban a *görögkeleti* szó szinonimájaként szerepel, általában melléknévként, olykor főnévi használatban. Görögkeletieknek a Rómától 1054-ben elszakadt bizánci rítusú keresztényeket nevezzük. Az *orthodox(osz)* jelzőt kezdetben bizonyára ők alkalmazták magukra, hiszen a szó első eleme – *orthosz* – ’egyenes, helyes’ jelentésű, a *doxa* értelme pedig: ’vélemény, nézet, tan, hit’ – sőt, olykor ’dicsőség’ is. Az *ort(h)odox* tehát lényegében ’igazhitű’.

Ennek a görög szónak orosz tükörfordítása a православ(ный) [*pravoszlav(nüj)*], összerakva a правый (*pravij*, ’igaz[ságos]’ – vö. правда (*pravda*, ’igazság’) – és a слава (*szlava*, ’dicsőség’) szavakból. Az oroszok pedig általában *pravoszlavok*, vagyis *ortodoxok*, azaz *igazhitűek*, az *igaz dicsőség* hívei.

’A tanításhoz szigorúan ragaszkodó’ – a szónak ez az értelmezése természetesen további alkalmazást is lehetővé tesz. A zsidó vallás szigorú szabályainak megtartóit ezen logika alapján joggal nevezzük ortodox zsidóknak, szemben a neológokkal. Sőt, ha a valamihez – bármihez – való ragaszkodást vesszük az *ortodox* fő jelentésének, kaphat szavunk alkalomadtán még negatív melléközöngét, ’merev, csökönyös’ értelmet is.

Szaszovszky József

Jót cselekedni

„Hogyan marad meg az Isten szeretete abban, aki – bár bőven van neki a világ javaiból – mégis, amikor látja testvérét, hogy szükségét szenved, elzárja előle a szívét. Gyermekeim, ne szeressünk se szóval, se nyelvel, hanem tettel és igazsággal.” (1Jn 3,17k)

Suetonius szerint Titus Flavius Vespasianus császár egy alkalommal így szólt barátaihoz (természetesen archaikus modorban): *hah, barátim, elvesztegettem egy napot*, mire barátai megkérdezték: *hah, vajon miért?* A császár így válaszolt: *elmulasztottam hasznosat cselekedni.*

Vagy 35 évvel ezelőtt karitasz-vezetőnk, Nándi bácsi azon aggodott, hogy egy idő óta csökkentek karitatív teendői. Akkoriban több mint egy tucat gondozottunk volt, Tarján Marikának, nekem és főként Bereczki Editnek. De bizonyára volt mulasztásunk is.

Tavaly a *Szociálpolitikai Tükör* sorozatban Lakner Zoltán szerkesztésében egy hiánypótló könyv jelent meg: *Árpád-házi Szent Erzsébet Nemzeti Szociálpolitikai Gyűjtemény* címmel. A könyv gondos tanulmányok alapján szívet melengető képet ad a magyarság ezeréves történetének szociális jótéteményeiről Szent István királyunktól Batthyány-Strattmann Lászlóig. Remélem, hogy a sorozat itt nem ér véget, mivel a történet folytatódott a legnehezebb időkben a regnumiak, a Mária Kongregáció és a Mária Légió jóvoltából, napjainkban pedig Kozma atya és Bőjte Csaba és mások révén...

Az Újlak Caritas Alapítvány a pandémia idején sem feledkezik meg nehéz sorsú embertársainkról, szerény anyagi lehetőségeinkhez mérten családokat és hajléktalanokat segítezzünk. Szeretnénk ugyanerre buzdítani másokat is.

Udvardy László

Az elvégzett munka öröme

Munkás Szent József ünnepe lehetőséget ad számunkra, hogy magáról a munkáról elmélkedjünk. Erre azért van szükség, mert a történelem különböző korszakaiban gyakran előfordult, hogy a munkának csak egy-egy vonását emelték ki, a többi pedig háttérbe szorult. Az idősebbek jól emlékeznek rá, hogy a rendszerváltás előtt a munkaversenyek megszervezői a munkának a **közösségi hasznát** emelték ki, így maga a munkát végző személy a háttérbe szorult. Ezért jegyezte meg Szent II. János Pál a „Centesimus annus” kezdetű szociális enciklikájában, hogy a rendszer bukását elsősorban az az antropológiai tévedés okozta, hogy az Isten-képiséget hordozó emberi személyt alárendelték a közösség érdekeinek (CA 13).

Úgy tűnik, hogy a mai individualista szemléletű világ a másik végletbe esett. Korunk ugyanis az önmagát megvalósító, mindent az önmaga érdekében felhasználó **fogyasztó embert** állítja ideálként a többiek elé. E téves, individualista szemléletmód következtében a környezet, a társadalom könnyen eszközzé válik számunkra. Így a fogyasztó ember a másik emberre is gyakran úgy tekint, mint saját álmai megvalósításának eszközére. A fogyasztói szemlélet következménye lehet azonban az is,

hogy valaki a saját munkáját tekinti eszköznek álmai megvalósításához, és észre sem veszi, hogy miközben önmagát akarja megvalósítani a munkája által, önmaga rabszolgájává lesz. Így a munkája teher lesz számára.

Mit tanít az Egyház a munkáról? – kérdezhetjük. Az Egyház a mai világban azt hangsúlyozza, hogy az ember alkotómunkája révén Isten **munkatársává** válik. A munka tehát az ember Isten-képiségéből származik. Isten ugyanis a saját képmására alkotott embernek feladatot adott, azt, hogy a világot „művelje és őrizze” (Ter 2,15). A Szentírás azonban azt is jelzi, hogy ez az alkotómunka fáradságossá is tud válni, ha az ember elszakad Istentől, és csak a saját érvényesülését kívánja szolgálni (Ter 3,18). Az alkotómunka legfontosabb jellemzője tehát az, hogy az ember a munkát Isten ajándékának tekinti, tud hálát adni érte, és munkájában örömet talál. Ez a munka lehet szellemi és fizikai munka is. Munkás Szent József ünnepén az Egyház elsősorban a fizikai munka értékét, becsületét állítja szemünk elé, ami által a munkát végző ember közvetlenül és örömmel láthatja, hogy keze munkája révén az Isten által alkotott világ gazdagabbá válik.

Ferenc atya

Május első vasárnapján szeretettel köszöntjük az Édesanyáikat!

Lorettó és litánia

„Hic Verbum caro factum est.” (Az Ige itt lett testté.)

Május a Szűzanya hónapja, ilyenkor gyakrabban, sőt, akár minden nap elimádkozzuk a „lorettói” litániát. (Mi, magyarok szeretjük „hosszú” t-vel ejteni és két t-vel írni a település nevét, Olaszországban és egyebütt a *Loreto* írásforma szokásos.) Ennek a keleti mintára készült litániának 1200-ra keltezett kéziratát ismerjük, ami azért különleges, mert a lorettói „csoda” majd 100 évvel később következett be, és csak ezután kapcsolódhatott a litánia Loretóhoz.

A názáreti szent ház Loretóba kerülésének legendája valószínűleg sokak számára ismerős. Eszerint a Szűzanya názáreti házáat – melyet Assisi Szent Ferenc 1219-ben még eredeti helyén látogatott meg – angyalok 1291-ben a levegőbe emelték és Európába, Dalmáciába szállították, majd 1294-ben egy újabb felemeléssel az Adria tulsó oldalára, Itáliába juttatták el, ahol ma is áll.

Talán kevésbé közismert, hogy korunk kutatásai racionális magyarázattal szolgálták a legenda keletkezésére.

A 13. század végén a Szentföld újból mohamedán fennhatóság alá került, ezért a keresztények igyekeztek elmenekíteni mindenüket, de különösen a vallási tiszteletnek örvendő dolgokat. Egy 1985-ben felfedezett okirat szerint Nikéforosz Angelosz (‘Győzelemhozó Angyal’) epiruszi uralkodó a nápolyi király fiához adta feleségül leányát. És a kelengye lajstromában ez olvasható: „A szent kövek, amelyeket a Szűz és Istenanya, Miasszonyunk házából hoztak el.” És kik? „Angyalok”, olyan emberek, akik ezt a nevet viselték.

Az épület fölé-köré nagy bazilikát építettek a 16. században. A barokk korban a háznak számos másolatát emelték, a legtöbbet, mintegy félszázat Csehországban. Modern korunkban pedig régészek vizsgálták a „szent ház” köveit, és eredményeik valószínűsítették az épület közel-keleti, názáreti származását.

Mária, aranyház – könnyörögj érettünk!

Frigynek szent szekrénye – könnyörögj érettünk!

Mennyország ajtaja – könnyörögj érettünk...

Sz. J.

Plébániánk rendszeres programjai

Miserend:

Újlaki plébániatemplom:

hétköznapokon: 6³⁰ és 18⁰⁰

vasárnap: 7³⁰ (amíg a járvány-
ügyi helyzet indokolja),
9⁰⁰, 10³⁰, 18⁰⁰

Szent Mihály kápolna:

minden hó első vasárnap 16⁰⁰

minden hó 18-án 16⁰⁰ (kiv. január)

Szentségimádás: minden csütörtökön és minden hónap első szombatján az esti szentmise után 19³⁰-ig.

Zsolozsma: pénteken 7⁰⁰, vasárnap 17³⁰, minden hónap 27-én Szent Margit vesperás 17³⁰.

Iroda: (1023 Bp., Bécsi út 32. Tel: 335-3573):
hétfőn és pénteken: 10⁰⁰-tól 12⁰⁰ óráig,
kedd, szerda, csütörtök: 16⁰⁰-tól 18⁰⁰ óráig.

Gyermekeinkért ajánljuk fel minden hónap 21-én a 18⁰⁰ (vasárnap esetén a reggel 9⁰⁰) órai szentmisét.

Gyermeket váró házaspárokért ajánljuk fel minden hónap első szombatján a 18⁰⁰ órai szentmisét.

Együtt imádkozzuk a teljes rózsafüzért minden hónap első keddi napján 16 órától a Szent Margit teremben.

Könyvtár: vasárnap 9⁴⁵ és 10³⁰ között.

Bibliaóra minden hétfőn este 7 órakor online, zoom kapcsolódással.

Bérmálkozási előkészítő minden kedden este 7 órakor online, zoom kapcsolódással.

A Sarlós Boldogasszony Kórus továbbra is hétfőn és csütörtökön tartja próbáit a Szent István hittanteremben, személyes részvétellel, hacsak a vírushelyzet ezt meg nem akadályozza. A próbák ideje hétfőn 19⁰⁰-21⁰⁰, csütörtökön 17³⁰-19³⁰.

Családi események

Halottaink:

Kis István (67), dr. Etédy Emil (94), dr. Etédy Emilné Csilla (87), Kollár Mihályné Veronika (92)

Megszületett:

Nagy Áron és Jónás Iza első gyermeke, Sára

Hírek, hirdetések

Május hétköznapjain közösen imádkozzuk a **lorettói litániát** az esti szentmise előtt 17.40 órai kezdettel.

Május 14-én, pénteken **Társadalometika kör** 19 órai kezdettel, online, zoom kapcsolódással. Téma: *Az Egyház identitása és küldetése Európában.*

1%: Arra buzdítunk mindenkit, aki személyi jövedelemadót fizetni köteles, hogy annak első 1%-át az Újlaki Sarlós Boldogasszony Alapítványnak (adószáma: 18083440-1-41), második 1%-át a Magyar Katolikus Egyháznak (technikai száma: 0011) ajánlja fel. Köszönjük!

Hurrá itt vagyok, Isten tenyerén!

Több mint két éve indult útjának plébániák első vándorbölcseje, amelyik „Hurrá itt vagyok!” néven vált ismertté. Azóta már az „Isten tenyerén” nevű bölcseben is ringatózhatnak a kicsik. A bölcsök logóját Simon András grafikusművész ajándékozta plébániánknak. Az elmúlt években közel egy tucatnyi csöppség élvezhette a bölcsök nyújtotta kényelmet.

Jelenleg mind a két bölcseben kislányok laknak. Rozina érezheti magát Isten tenyerén, míg Sára lányunk örül kitörő örömmel a másik bölcseinek. Persze hamarosan már bele se fognak férni, így várom az érdeklődő kismamákat – most már első kézből származó tapasztalatokkal is szolgálhatok – a +36 30 51 66 650 számon vagy a vandorbolcs@gmail.com címen.

Nagy- Jónás Iza

A közösségi épület tetőszerkezetének felújítása

Ahogy arról talán a kedves hívők is értesülhettek, a plébánia közösségi épületének tetőzetén egy alattomos hibára derült fény. A tető beázik, mert a lécezés elkorhadt sok helyen. A tetőléccek teljes cseréjére és a cserepek újrarakására lesz szükség.

Ezt a munkát júliusra tervezzük. A tetőnek ez a felújítása 5 millió forintba fog kerülni, amely összegből 2 millió forintnyit a II. ker. önkormányzat biztosít. A fennmaradó 3 millió forintot viszont az újlaki testvérek adományából tervezzük előteremtetni. Számítunk mindazoknak a fizikai munkájára is,

akik egy-egy napot tudnak majd segíteni.

A következő hetekben a részletekről is tájékoztatjuk majd a kedves hívőket.

Harmat Péter

Újlaki Hangok

Megjelenik havonta. **Kiadja:** Újlaki Sarlós Boldogasszony Plébánia, 1023 Budapest, Bécsi út 32.

Szerkesztő: Szaszovszky József, **e szám műszaki szerkesztője:** Havasiné Zentai Edit

Felelős kiadó: Beran Ferenc plébános